

ТИМЧАСОВА СПЕЦІАЛЬНА КОМІСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

з питань захисту майнових та немайнових прав
внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих
внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти
України

вул. М. Грушевського, 5, м. Київ, 01008, www.rada.gov.ua

10 жовтня 2025 року

Р І Ш Е Н Н Я

Про підсумки міжнародного форуму «Житло для постраждалого населення: партнерство заради сталих рішень»

Тимчасова спеціальна комісія Верховної Ради України з питань захисту майнових і немайнових прав внутрішньо переміщених осіб та інших осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (далі – Комісія), відповідно до затвердженого Плану роботи своєї роботи, визначає вирішення житлових питань внутрішньо переміщених та інших осіб, постраждалих внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України як один із основних своїх напрямів. Для належного реагування Комісія застосовує різноманітні інструменти, зокрема тематичні обговорення для узгодження підходів до формування сталих житлових рішень для населення, постраждалого внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

30 липня 2025 року за ініціативи Комісії спільно з Міністерством розвитку громад та територій України відбувся міжнародний форум «Житло для постраждалого населення: партнерство заради сталих рішень» (далі – Форум), який організований за підтримки проекту Ради Європи «Сприяння розробці житлових рішень для осіб, постраждалих від війни в Україні. Фаза II», що впроваджується на виконання Плану дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова».

Метою Форуму було **консолідувати зусилля держави, місцевої влади, міжнародних донорів та громадянського суспільства** для спільного пошуку ефективних та довготривалих підходів до вирішення житлової кризи, спричиненої війною.

Даний Форум об'єднав різні групи заінтересованих сторін, включаючи представників законодавчої, виконавчої гілок влади, керівників обласних військових адміністрацій, голів територіальних громад, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, представників міжнародних та національних неурядових організацій, провідних експертів у сфері житла та постраждалого населення.

Участь у Конференції взяли, зокрема, народні депутати України - члени Комісії, Віце-прем'єр-міністр - Міністр розвитку громад та територій України Олексій Кулеба, заступниця Міністра розвитку громад та територій України

Наталія Козловська, голова правління Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» Микола Марчук, голова Представництва KfW в Україні Лоренц Гесснер, генеральний директор Українського Червоного Хреста Максим Доценко, голова місії в Україні, чеська гуманітарна організація «Людина в біді» Анна Дуда, керівниця Благодійного Фонду «Чудо містечко» (містечко Хансена) Олександра Кондрашева, виконавчий директор Асоціації міст України Олександр Слобожан, Харківський міський голова Ігор Терехов, заступник міського голови Кривого Рогу Костянтин Беліков. Загалом у заході взяли участь понад **60 представників** органів державної влади, місцевого самоврядування, міжнародних організацій, національний неурядових організацій та експертного середовища. До онлайн-трансляції приєдналося понад **600 глядачів**.

Під час Форуму учасники/ці наголосили, що **житлова політика має розглядатися як ключовий елемент соціальної інтеграції постраждалого населення**, який охоплює не лише забезпечення житлом, а й доступ до освіти, праці, медичних та соціальних послуг. Забезпечення житлом осіб, постраждалих від збройної агресії РФ проти України, зокрема внутрішньо переміщених осіб має бути невід'ємною складовою комплексної державної політики у сфері відновлення, соціальної інтеграції та економічного розвитку.

Було відзначено, що громади залишаються основними рушіями у реалізації житлових рішень і відновленні, проте їхній потенціал обмежений через нестачу фінансування, нормативних механізмів і доступу до державних або обласних об'єктів, придатних до переобладнання під житло. Національні неурядові організації довели ефективність локальних ініціатив, демонструючи приклади системного впливу через прозорість, участь громади та фокус на вразливих групах населення.

Водночас учасники Форуму констатували, що відсутність єдиної житлової системи на національному рівні спричиняє фрагментацію та неефективне використання ресурсів. Відсутність узгодженої державної політики та належної координації міжнародної допомоги знижує довіру серед громадян і стримує реалізацію масштабних рішень.

Критичним викликом залишається дефіцит інфраструктури догляду для людей, які потребують постійної підтримки, зокрема евакуйованих осіб, людей літнього віку та осіб з інвалідністю. Громади, які приймають таких осіб, потребують термінової фінансової підтримки та чітких державних інструментів співфінансування.

Форум підтвердив необхідність переходу від короткострокового гуманітарного реагування до стратегічного підходу, який поєднує правові, інституційні та фінансові механізми для створення житлових рішень, спрямованих на довгострокову стабілізацію, інтеграцію та самозарадність постраждалих осіб.

Враховуючи викладене **Комісія в и р і ш и л а:**

1. Взяти до відома підсумки міжнародного форуму «Житло для постраждалого населення: партнерство заради сталих рішень».

2. Рекомендувати Міністерству розвитку громад та територій України:

2.1 продовжити роботу над розробкою комплексної житлової політики, яка інтегрує гуманітарні, соціальні та розвиткові підходи, а також передбачає чіткий розподіл ролей між рівнями влади та партнерами, а також включає потреби вразливих груп населення;

2.2 забезпечити підготовку та впровадження єдиної національної житлової інформаційної системи для обліку, розподілу та моніторингу житла різних типів (соціального, тимчасового, комунального, орендного) з можливістю інтеграції локальних ініціатив (зокрема REhome);

2.3 активізувати співпрацю з громадами для реалізації гнучких моделей житлової підтримки, включаючи соціальне житло, пільгову іпотеку та орендні програми, з урахуванням регіональних особливостей;

2.4 забезпечити подальшу інвентаризацію об'єктів, придатних для переобладнання під житло, і спростити відповідні процедурні вимоги.

3. Звернутися до Кабінету Міністрів України з пропозицією:

3.1 запровадити механізм державних субвенцій для підтримки громад у створенні житлових рішень зі стаціонарним доглядом для людей літнього віку, осіб з інвалідністю та евакуйованих осіб;

3.2 розглянути можливість впровадження державної програми довгострокового співфінансування житлових проєктів у співвідношенні 33/33/33 (держава/громада/партнери), з особливим акцентом на прифронтових і приймаючих громадах.

4. Рекомендувати міжнародним партнерам та донорам зосередити підтримку на проєктах, які відповідають національній житловій стратегії, забезпечують прозорість, сталість і ширше залучення українських громад та організацій громадянського суспільства у процес планування та реалізації.

Голова Комісії

Секретар Комісії

П. Фролов

С. Вельможний

